

Bodem

VMR Actualiteitendag

Willem Bosma

19 maart 2026

1

Programma

- Overgangsrecht Wbb - Omgevingswet
  - Bevoegd gezag
  - Bevoegdheid Rechtbank/ABRvS
  - Reikwijdte saneringsplan
- Gewijzigd beleidskader staalslak
  - Tijdelijk verbod
  - Informatieplicht/meldplicht

2

1

Overgangsrecht saneringen

Artikel 3.1 Aanvullingswet bodem Omgevingswet

1. Het recht zoals dat gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet blijft van toepassing op gevallen van ernstige verontreiniging als bedoeld in de Wet bodembescherming of saneringen als bedoeld in die wet waarvoor voor dat tijdstip:
  - a. een besluit is genomen dat spoedige sanering noodzakelijk is krachtens artikel 29 juncto artikel 37, eerste lid, van de Wet bodembescherming,
  - b. een saneringsplan is ingediend als bedoeld in artikel 39 van de Wet bodembescherming, of
  - c. een saneringsplan voor een gedeelte van de verontreiniging van de bodem is ingediend als bedoeld in artikel 40 van de Wet bodembescherming, uitsluitend voor het gedeelte waarop het saneringsplan betrekking heeft.
2. Het recht zoals dat gold voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet blijft van toepassing op saneringen als bedoeld in de Wet bodembescherming waarvoor voor dat tijdstip een melding is gedaan als bedoeld in artikel 39b, derde lid, van die wet.

Overgangsrecht handhaving artikel 13 Wbb

Artikel 3.2a Aanvullingswet bodem Omgevingswet

De artikelen 13, 27, 88 en 95 van de Wet bodembescherming zoals die luiden voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet blijven van toepassing op voor dat tijdstip veroorzaakte verontreiniging of aantasting als bedoeld in artikel 13 van de Wet bodembescherming ook indien die na dat tijdstip wordt ontdekt.

Overgangsrecht – Bevoegd gezag (i)

Artikel 88 Wbb

1. De gemeenten Amsterdam, 's-Gravenhage, Rotterdam en Utrecht worden gelijkgesteld met een provincie voor de toepassing van:
  - a. de artikelen 27 tot en met 24, 37, artikel 38, derde, vierde en vijfde lid, 39f, eerste lid, 40, 42, 43 tot en met 51, 55, 55ab, tweede lid, 55b, derde lid, 55c, eerste en derde lid, 55e, eerste, tweede lid, onder f, en vijfde lid, 55f, 55g, derde lid, 63c, tweede lid, 74 tot en met 76l, 83, 87a en 92b;

[...]

5. Bij algemene maatregel van bestuur kan het eerste lid van overeenkomstige toepassing worden verklaard op andere gemeenten dan die, genoemd in het eerste lid.

Overgangsrecht – Bevoegd gezag (ii)

Artikel V. (intrekking) Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet

1. De volgende besluiten worden ingetrokken:
  - a. Besluit aanwijzing bevoegd gezag gemeenten Wet bodembescherming;

[...]

Overgangsrecht – Bevoegd gezag (iii)

IPLO

- 22 oktober 2025: Ministerie herstelt omissie in overgangsrecht zorgplicht Wet bodembescherming
  - Zie: <https://iplo.nl/thema/bodem/nieuws-bodem/2025/ministerie-herstelt-omissie-overgangsrecht/>
- Afwijkend lijkt: ABRvS 5 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:3661

Overgangsrecht – bevoegdheid Rechtbank/ABRvS (i)

Rb Gelderland 19 december 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:11544 (i)

- *"De rechtbank overweegt dat tot 1 januari 2024 de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) op grond van artikel 8:6, eerste lid, in samenhang met artikel 2 van bijlage 2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), zoals die op dat moment gold, in ieder geval bevoegd in eerste en enige aanleg kennis te nemen van een beroep tegen een besluit op grond van de Wbb. Met de op 1 januari 2024 in werking getreden Aanvullingswet bodem Omgevingswet is de Wbb ingetrokken en de Awb gewijzigd in die zin dat in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb het onderdeel 'Wet bodembescherming' is vervallen.*

(...)

Overgangsrecht – bevoegdheid Rechtbank/ABRvS (ii)

(...)

Uit artikel 3.2a van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet volgt niet, anders dan bijvoorbeeld uit de artikelen 3.1 en 3.2 van de Aanvullingswet bodem Omgevingswet die als titel 'eerbiedigend overgangsrecht' hebben, dat al het recht zoals dat gold vóór 1 januari 2024 van toepassing blijft op een voor dat tijdstip veroorzaakte verontreiniging of aantasting als bedoeld in artikel 13 van de Wbb.

Het primaire besluit en de beslissing op bezwaar zijn genomen na 1 januari 2024. Dat betekent onder meer dat de Awb, zoals die geldt na 1 januari 2024, van toepassing is. Omdat de Wbb niet meer in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb is opgenomen, is niet de Afdeling maar de rechtbank bevoegd om kennis te nemen van het beroep van eiser tegen de beslissing op bezwaar."

Overgangsrecht – bevoegdheid Rechtbank/ABRvS (iii)

Standpunt ABRvS?

- Nog geen uitspraken, standpunt blijkt wel uit correspondentie:

De last onder dwangsom is opgelegd na 1 januari 2024. Dat betekent onder meer dat de Awb, zoals die geldt na 1 januari 2024, van toepassing is. Omdat de Wet bodembescherming niet meer in artikel 2 van bijlage 2 van de Awb is opgenomen, is niet de Afdeling maar bent u bevoegd om kennis te nemen van een eventueel beroep tegen het nog te nemen besluit op bezwaar (dus ook voor zover de last ziet op overtreding van artikel 13 van de Wet bodembescherming). Zie in dat kader ook de Memorie van Toelichting bij de Aanvullingswet bodem Omgevingswet (Kamerstukken 2017-2018, 34

- Zie anders:
  - Rb Midden-Nederland 2 juli 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:3201
  - Rb Overijssel 16 april 2025, ECLI:NL:RBOVE:2025:2407

Saneringsplan (Wbb) – welke verontreiniging?

ABRvS 9 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1585:

"[...] De Wbb is ook in het leven geroepen om historische gevallen - dat wil zeggen gevallen die zijn ontstaan voor inwerkingtreding van de Wbb op 1 januari 1987 - aan te pakken. Daaronder vallen dus ook gevallen die vóór 1 januari 1975 zijn ontstaan.

Zoals het college terecht aanvoert, is de datum van 1 januari 1975 van belang voor de vraag of de overheid de kosten van een sanering op grond van onrechtmatige daad kan verhalen op de veroorzaker van de bodemverontreiniging (zie bijvoorbeeld het arrest van de Hoge Raad van 24 april 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC0576), maar is deze datum niet relevant voor de vraag of het college op grond van artikel 29 en 37 van de Wbb zijn besluit kon nemen."

- N.B.: Artikel 13 Wbb kan niet worden toegepast bij verontreiniging van vóór 1987 (zie o.a. ABRvS 5 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1359)

Saneringsplan (Wbb) – saneringsdoelstelling

ABRvS 28 augustus 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4122

"Op de zitting is komen vast te staan dat tussen partijen niet in geschil is dat op dit moment aan de locatie de functie "industrie" is toegekend. De in het raamsaneringsplan 2022 gekozen saneringsvariant is ook gericht op die functie. Het college heeft zich evenwel op het standpunt gesteld dat met de uitvoering van het raamsaneringsplan 2022 de bodem op de locatie ten minste geschikt moet worden gemaakt voor de functie "algemeen gebruik". Maar het college heeft naar het oordeel van de Afdeling niet concreet gemaakt, ook niet desgevraagd op de zitting, hoe en op basis waarvan kan worden vastgesteld dat de toekomstige functie voor de locatie "algemeen gebruik" is."

- Verwijzing naar "ongeschreven beleid" onvoldoende

Staalslakken (i)

Tijdelijke regeling verbod en vergunningplicht toepassing LD- en ELO-staalslak

- Stc. 2025, 25176
- Tijdelijk verbod om niet-vormgegeven bouwstoffen met daarin meer dan 20 massaprocent staalslak (LD-staalslak of ELO-staalslak) in of op de landbodem toe te passen in een laagdikte van meer dan 0,5 meter of op locaties waar inname of inhalatie niet is uitgesloten
- Afwijking op algemene regels voor de milieubelastende activiteit toepassen van bouwstoffen (paragraaf 4.123 van het Bal)
- Geldt sinds 23 juli 2025 voor een jaar en kan met maximaal een half jaar worden verlengd

Staalslakken (ii)

Informatieplicht/meldplicht

- Artikel 4:1258 Bal wordt aangevuld met meldplicht voor staalslak
  - Staalslak: hoogovenslak, LD-staalslak, ELO-staalslak of een andere slak die is vrijgekomen bij de bereiding van ruwijzer of staal
- Was aanvankelijk een informatieplicht, wordt meldplicht n.a.v. motie. Zie:
  - Artikel I, onderdeel BA, Verzamelbesluit Omgevingswet IENW bodem en water 2026 (Ontwerp, internetconsultatie in maart 2025 afgerond)
  - Brief Staatssecretaris I&W 23 mei 2025, Kamerstukken TK 2024/25, 33 118, nr. 294

Vragen?

Willem Bosma
partner

Van der Feltz advocaten N.V.
Javastraat 22 | 2585 AN Den Haag
Postbus 85615 | 2508 CH Den Haag
T: +31 70 31 31 065 | M: +31 6 25 09 71 35
E: bosma@feltz.nl | W: www.feltz.nl

JAN DER FELTZ
advocaten

15